

Külkereskedelmi termékforgalom, 2007

A tartalomból

- 1 Bevezető
- 1 Dinamika és egyensúly
- 2 Az Európai Unió külkereskedelme
- 2 Magyarország Európai Unión belüli forgalma
- 3 Külkereskedelem az Európai Unión kívüli országokkal
- 3 A külkereskedelmi forgalom árucélcsoportonként
- 4 A külkereskedelmi árak és a cserearány alakulása

Bevezető

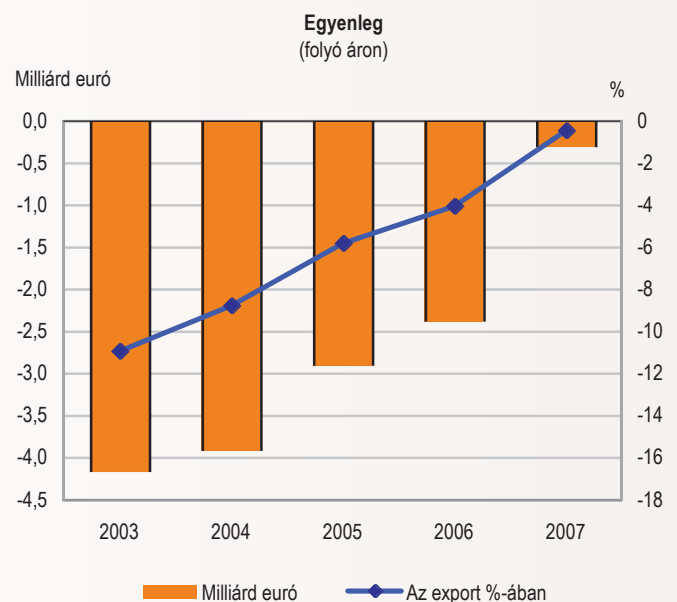
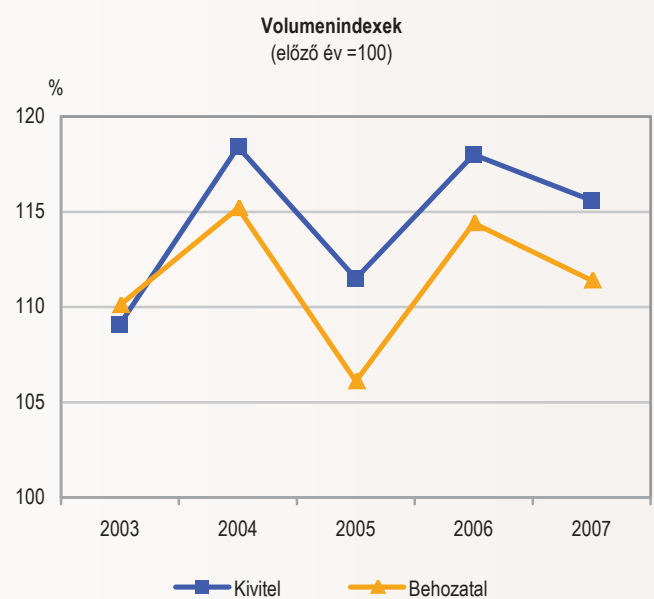
A külkereskedelmi termékforgalom 2007. évi alakulása fő vonásaiban az előző évek tendenciájának folytatódásával jellemezhető. Az export és az import volumene a 2006. évinél ugyan lassúbb, de jelentős ütemben nőtt. Az export növekedése már a negyedik éve volt kétszámjegyű, és az importét felülmúló mértékű. Az egyensúly javulása tovább folytatódott, sőt a korábbi évekhez hasonlítva jóval erőteljesebb lett. Ebben fontos szerepet játszott az a tény, hogy 2007-ben a volumenfolyamatok ilyen irányú hatását nem mérsékelte a cserearány romlása; az export és az import egészének árszintje gyakorlatilag azonos mértékben változott.

Dinamika és egyensúly

2007-ben az export **volumene** 16%-kal, az importé 11%-kal haladta meg az egy évvel azelőttit. Az éves szinten viszonylag magas dinamika mellett azonban az éven belüli folyamatok is figyelmet érdemelnek. A növekedési ütem negyedévről negyedévre mérséklődött, és a IV. negyedévben alig több mint felét tette ki az I. negyedévnek. A 2007. évi **külkereskedelmi mérleg** 308 millió eurós hiánnyal zárt, ez töredéke – mintegy nyolcad része – az előző évi (2,4 milliárdos) összegnek. A relatív hiány, azaz a hiány összege az export százalékában, még erőteljesebben csökkent 2007-ben, 0,4%-ot tett ki az egy évvel korábbi 4%-kal szemben.

1. ábra

A külkereskedelmi forgalom és egyenleg alakulása

2/b. ábra

Az Európai Unió külkereskedelme

Az Eurostat adatai szerint az Európai Unió 27 tagállama egymás között 2,6 billió euró értékű forgalmat bonyolított le 2007-ben, folyó áron 6%-kal többet, mint egy évvel korábban. Az unión kívülre irányuló exportjuk értéke 1,2 billió eurót, az onnan érkező importjuké 1,4 billió eurót tett ki, ez 7, illetve 5%-os növekedést jelent a 2006. évihez képest. Az utóbbi reláció mérlege 185 milliárd eurós hiányt mutat, valamivel kisebbet az előző évi 192 milliárd eurónál. A hiány mérséklődésében egyaránt szerepet játszott az energiaforgalom hiányának csökkenése valamint a gép- és a vegyi termék forgalom többletének növekedése. Ellentétes hatású volt viszont, hogy a többi árucsoportban (élelmiszerek, nyersanyagok, egyéb feldolgozott termékek) nőtt a hiány.

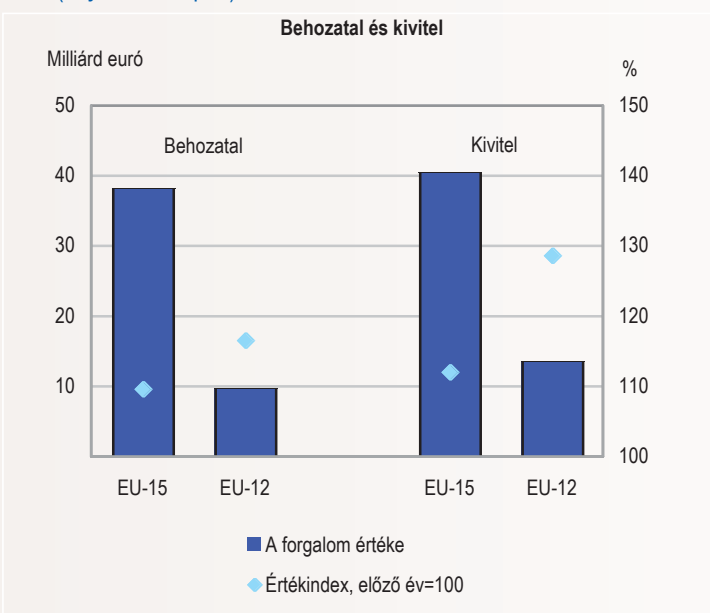
A 2007. évi export euróban kifejezett értéke a 27 tagállam közül – az unión belüli és kívüli forgalmat együtt tekintve – háromban (Ciprus, Luxemburg és Nagy-Britannia) kisebb, egyben (Málta) azonos, a többiben nagyobb volt az egy évvel korábbinál. A legnagyobb mértékű növekedést Szlovákia és Lettország exportja mutatta (27%, illetve 23%), nyolc tagállamé 10–20% között mozgott; ide tartozott Magyarország is, az export euróban kifejezett értékének 16%-os emelkedésével. Az import szintén csökkent Nagy-Britanniában és Luxemburgban. Kiemelkedő mértékű, 42%-os importnövekedést regisztráltak Bulgáriában, ugyancsak jelentős, 20–25% közöttit négy tagállamban (Románia, Szlovákia, Lettország és Szlovénia). 10% felett további öt tagállamban bővült az import, így Magyarországon is, 12%-kal. A külkereskedelmi mérleg 9 tagállamban zárt többlettel, míg 18 tagállamban hiánnyal. A legnagyobb összegű többlet Németországban, a legnagyobb összegű hiány Nagy-Britanniában alakult ki. A relatív hiány – a hiány az export százalékában – igen tág határok között alakult. 10% alatti mindössze négy tagállamban volt, közülük 1% alatti csak Magyarországon.

Magyarország Európai Unión belüli forgalma

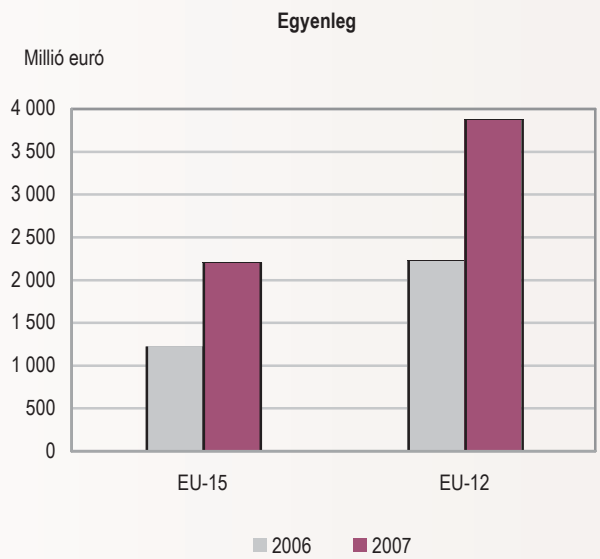
Magyarország 2007. évi exportjának 79%-át bonyolította le az Európai Unión belül, amelyből 59% jutott a régi tagállamokra (EU-15) és 20% az új tagállamokra. Az importban 70%-ot tett ki az Európai Unió aránya, ebből 56%-ot a régi és 14%-ot az új tagállamoké.

2/a. ábra

Külkereskedelmi forgalom az Európai Unió országaival, 2007 (folyó euró alapon)

Külkereskedelmi forgalom az Európai Unió országaival, 2007 (folyó euró alapon)

Az Európai Unióba irányuló export volumene összességében 15%-kal, az onnan érkező importé 9%-kal nőtt a 2006. évihez képest. Ezen belül az új tagállamokkal folytatott kereskedelem növekedése volt a gyorsabb ütemű. Az export dinamikája a régi és az új tagállamok viszonylatában egyaránt felülmúlta az importét, melynek eredményeként egyenlegük az előző évinél nagyobb aktívumot mutat. Az uniós kereskedelem egészét tekintve a 2006. évi 3,5 milliárddal szemben 2007-ben 6,1 milliárd eurót tett ki az aktívum összege, amely mindkét évben hasonló, nagyjából 35–65 arányban oszlott meg a régi és az új tagállamok csoportja között.

Az Európai Unió 2004-ben illetve 2007-ben csatlakozott tagállamai közül Lengyelország, Szlovákia, Csehország és Románia volt Magyarország legnagyobb kereskedelmi partnere, az exportban és az importban más-más sorrendben. Az új tagállamokba irányuló export értéke egyetlen ország (Málta) kivételével többé-kevésbé meghaladta az onnan érkező importét. A legnagyobb összegű aktívum Románia és Szlovákia viszonylatában alakult ki, az aktívum növekménye román viszonylatban volt a legnagyobb. Az utóbbiban meghatározó szerepet játszott a gabonakiszállítások fel-futása.

1. tábla

Magyarország legnagyobb külkereskedelmi partnerei az új EU-tagállamok csoportjában, 2007 (folyó áron, millió euró)

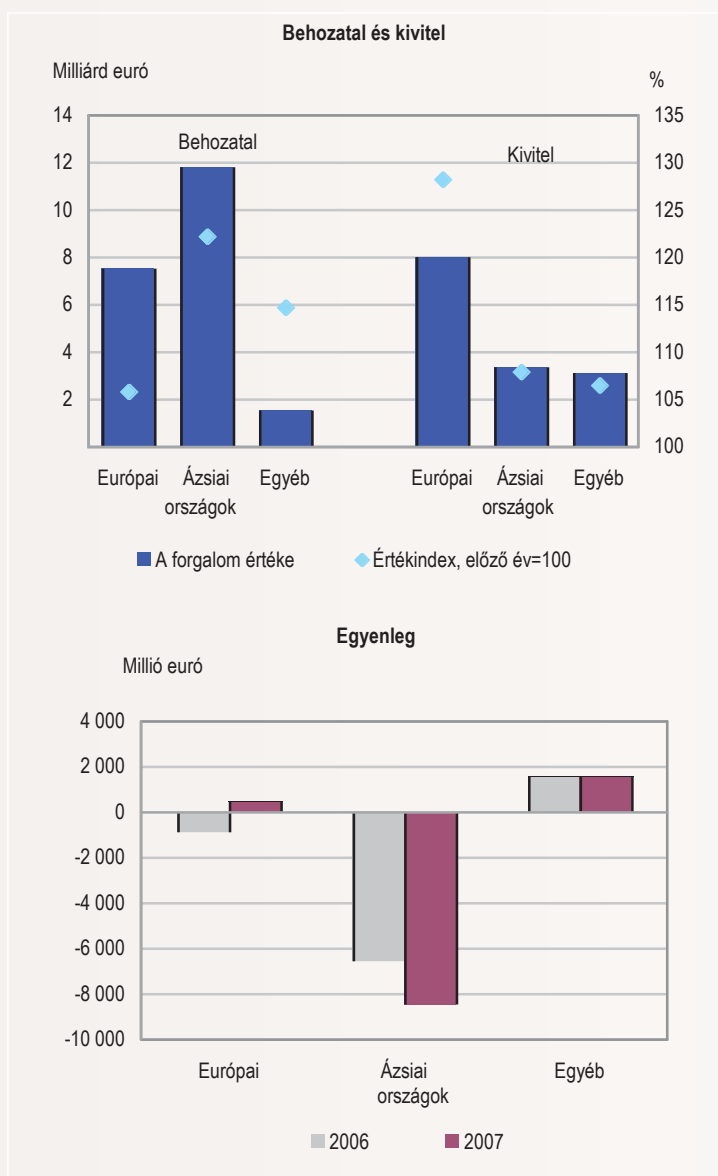
Országcsoport, ország	Behozatal	Kivitel	Egyenleg	
	2007		2006	
Új tagállamok összesen	9 632	13 505	3 873	2 233
Ebből: Lengyelország	2 714	2 836	121	–244
Szlovákia	2 136	3 181	1 045	607
Csehország	2 392	2 574	182	94
Románia	1 521	3 087	1 566	992

Külkereskedelem az Európai Unió kívüli országokkal

Az **Európai Unió** kívüli országok csoportjában az export és az import alig eltérő mértékben, volumenben 18%-kal, illetve 19%-kal nőtt az előző évihez képest. Az import jóval magasabb összege folytán azonban a jellemzően magas passzívum tovább emelkedett: 6,4 milliárd eurót tett ki, 550 millióval többet a 2006. évinél. Ezen belül a reláció két meghatározó ország-csoportjában ellentétes előjelű volt mind az egyenleg, mind annak változása. A passzívum az ázsiai országok viszonylatában fennmaradt, ahol 2007-ben megközelítette a 8,5 milliárd eurót, 1,9 milliárddal haladva meg a 2006. évi összeget. Ugyanakkor az EU-n kívüli európai országok csoportjában 481 millió eurós aktívum alakult ki, ami az egy évvel korábbi passzívumhoz képest 1,4 milliárd eurós javulást jelent.

3. ábra

Külkereskedelmi forgalom az Európai Unió kívüli országokkal, 2007 (folyó euró alapon)

Az EU-n kívüli európai országok közül a Horvátországgal, Szerbiával, Törökországgal, Ukrajnával folytatott kereskedelem mutatta a legnagyobb összegű aktívumot. Az egyenlegjavulás fő tényezőjének viszont az Oroszországgal szembeni (egyébként továbbra is tetemes) passzívum jelentős

csökkenése tekinthető. Ez utóbbiban kiemelkedő szerepet játszott a mobiltelefon export erőteljes bővülése. Az ázsiai országok csoportján belül Kínával szemben képződött a legnagyobb, 3 milliárd eurós passzívum, de milliárdos nagyságrendű volt Japán, Tajvan, a Koreai Köztársaság, és Hongkong viszonylatában is.

A külkereskedelmi forgalom áruőrcsoportonként

Az öt áruőrcsoport közül 2007-ben is a **gépek és szállítóeszközök** forgalma volt a dinamizmus elsődleges tényezője. A legnagyobb, az export 62%-át, az import 52%-át adó áruőrcsoportban az export volumene 19%-kal, a nem kis részben az exportot megalapozó importé 16%-kal nőtt az előző évihez képest. A meghatározó gépcsoportok közül a közúti járművek és a híradástechnikai termékek forgalmi dinamikája emelkedett ki. **Közúti járművekből** az export közel négytizedével, az import közel háromtizedével magasabb euró értéket képviselt, mint egy évvel korábban. A kivitel több mint felét a személygépkocsik adták, amelyek 4,4 milliárd euró értékben kerültek kiszállításra; ez az egy évvel azelőtti összeg 1,6-szeresének felelt meg. A behozatalban a gépjárműalkatrészek értéke nőtt jelentősen, 1,4-szeresre, 2,2 milliárd euróra. A legnagyobb partner mindkét termékcsoport esetében Németország volt, ide irányult a személygépkocsi export több mint harmada, a gépjárműalkatrész importnak pedig mintegy fele került itt feladásra. A **híradástechnikai termékek** csoportjában – szintén euróban kifejezve – az export értéke mintegy kéttizedével, az importé közel négytizedével lett nagyobb. A termékcsoport legfontosabb exporttéttele a mobiltelefon volt, 50%-ot megközelítő részesedéssel. Ez 6 milliárd eurós, az előző évinél egyharmadával nagyobb összeget jelentett. Az importban – az exporttermelést is szolgáló – kész és összeszerelt mobiltelefonok 1,8 milliárd eurós értéket képviseltek, 1,8-szeresét az előző évinek.

Az átlagoshoz közelálló, az exportban 16%-os, az importban 12%-os volt a volumennövekedés az **élelmiszerek, italok, dohányárúk** csoportjában. A teljes forgalomnak azonban viszonylag kis hányadát, az exportnak 6%-át, az importnak 4%-át adta ez az áruőrcsoport, így annak alakulására is viszonylag mérsékelt hatást gyakorolt. A dinamikus növekedés több termékcsoportot is jellemzett. Az exportbővülés meghatározó tényezőjének a gabona és gabonakészítmények tekinthetők, amelyek euróban kifejezett értéke – a szeptembertől tapasztalt jelentős lassulás és a decemberi erős visszaesés ellenére – éves szinten mintegy 1,9-szeresét tette ki az előző évinek. (A 2007. évi agrárjellegű kivitelnek több mint háromtizede, folyó euróban számított növekményének pedig több mint hattizede realizálódott ebben a termékcsoportban.) Az import emelkedésében a tejtermékek és tojás, valamint a zöldség- és gyümölcsfélék forgalma játszotta a legfontosabb szerepet.

Az előbbieknél mérsékelt, de számottevő növekedést mutat a második legnagyobb áruőrcsoport, az export 27%-át, az import 32%-át képviselő **feldolgozott termékek** kereskedelme. Exportjuk volumene 8%-kal, importjuké 9%-kal haladta meg az előző évit. Az igen széles termékskálából az exportban a gyógyszerek és gyógyszerészeti termékek valamint a szakmai, tudományos és ellenőrző műszerek körét érdemes kiemelni, amelyek áruőrcsoporton belüli részesedése 10–10% körül alakult, és amelyek az egy évvel azelőttinél közel negyedével, illetve harmadával nagyobb euró értékben kerültek külpiazi értékesítésre. A gyógyszerkivitel növekedését mindenekelőtt a franciaországi kiszállítások erőteljes emelkedése alapozta meg. Az import bővülésében játszott szerepe alapján többek között a vas és acél, valamint a színes fémek – szintén euró értékét tekintve – mintegy negyedével, illetve ötödével magasabb forgalma érdemel említést.

Energiahordozókból az export 28%-kal nagyobb, az import 2%-kal kisebb volumenű volt, mint egy évvel korábban. Az export azonban mindössze 3%-ot, míg az import egytized részt képviselt a teljes forgalom belül. Az

export emelkedését elsősorban a villamos energia bővülő forgalma tette lehetővé. Az importban a természetes és mesterséges gáz forgalma csökkent jelentősen, míg a másik nagy – pontosan a legnagyobb – tételé, a kőolaj és kőolajtermékeké euróban kifejezve néhány százalékkal meghaladta a 2006. évi – magas – értéket.

A legkisebb árucsoport, a forgalom alig 2%-át kitevő **nyersanyagok** exportja – szintén volumenben – 3%-kal, importja 6%-kal nőtt a 2006. évihez képest.

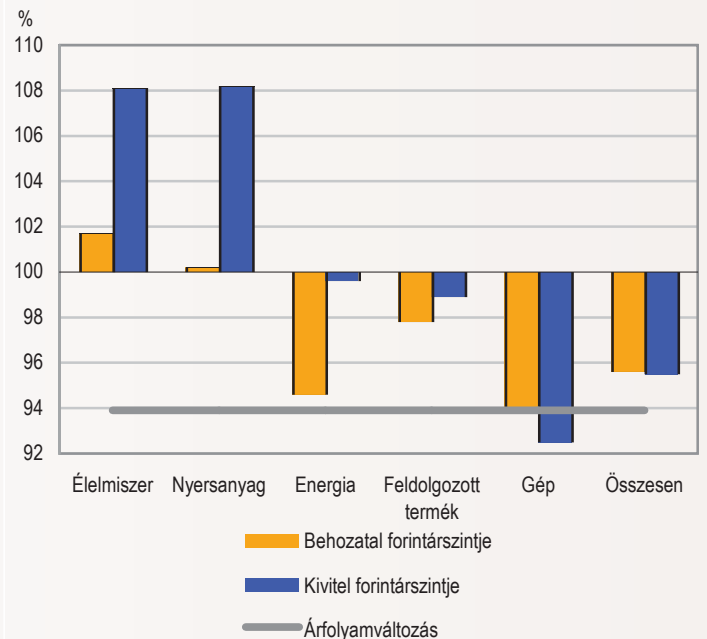
A külkereskedelmi árak és a cserearány alakulása

A külkereskedelmi forgalom **forintár-szintje** – miután 2006-ban számottevően emelkedett – 2007-ben 4,5% körüli mérséklődést mutat az előző évihez képest az exportban és az importban egyaránt. Az ellenkező irányú változás meghatározója mindkét évben az árfolyamváltzás, nevezetesen a forint gyengülése, majd erősödése volt. Az egy évvel korábbihoz viszonyított erősödés 2007 februárjától az év végéig minden hónapot jellemezte. Éves szinten a meghatározó devizákkal szemben több mint 6%-kal erősödött a forint, ezen belül közel 5%-kal az euróval, és mintegy 13%-kal a dollárral szemben. Az árfolyamváltzást figyelembe véve a devizaárszint 2%-ot megközelítő emelkedése adódik.

Az árucsoportok közül az átlagot meghaladóan, 6–8%-kal csökkent a gépek és szállítóeszközök, mérsékeltebben, 1–2%-kal a feldolgozott termékek forintárszintje forgalmuk mindkét irányában. Ugyancsak számottevően, több mint 5%-kal alacsonyabb lett a forintárszint az energiaimportban is. Itt azonban meg kell említeni, hogy az éven belül február és október között volt jellemző a – kisebb-nagyobb mértékű – árcsökkenés, amit az utolsó két hónapban gyorsuló ütemű áremelkedés váltott fel. Mindezzel szemben a nyersanyagok és az élelmiszerek exportja 8%-kal magasabb forintárszinten realizálódott, mint egy évvel korábban. Az utóbbi két árucsoport azonban a teljes forgalom áralakulására – alacsony részaránya folytán – jelentős hatást nem gyakorolt.

4. ábra

A külkereskedelmi árak alakulása, 2007 (előző év=100)

A forgalom két oldalának gyakorlatilag azonos mértékű árváltozása az egy évvel azelőttivel megegyező cserearány érvényesülését jelentette. A megelőző négy évre jellemző folyamatos cserearány-romlás tehát megállt, de az annak kapcsán kialakult – kedvezőtlen – árárányok fennmaradtak. (2003–2006-ban együttesen mintegy 5%-kal romlott a cserearány, így 2007-ben is nagyjából ilyen mértékben volt kedvezőtlenebb, mint öt évvel korábban.)

További információk, adatok (linkek):

[stADAT-táblák](#)
[Tájékoztató adatbázis](#)

Elérhetőségek:

maria.pinter@ksh.hu
Telefon: 345–6367
[Információs szolgálat](#)
Telefon: 345–6789
www.ksh.hu